

[Økonomiministeren.]

skærpet i den seneste konjunkturvurdering, som er kommet fra det økonomiske råds formandskab. Man har ganske vist på nuværende tidspunkt ikke noget fuldstændigt billede af udviklingen i den indre økonomi i den forløbne del af året, men de oplysninger, der foreligger, peger klart og entydigt i retning af, at en kraftig opgang er under udvikling, og at den er sat hurtigere ind, end man nok for nogle få måneder siden ventede.

Den indre efterspørgsel er stigende over en bred front. Det gælder især det private forbrug og boligbyggeriet, mens opgangen i de erhvervsmæssige investeringer endnu har været mere moderat. Jeg skal til illustration anføre, at de oplysninger, vi har om detailomsætningen, tyder på, at den kraftige opgang i forbruget, der satte ind i slutningen af sidste år, er blevet fortsat i de første måneder af i år. Også salget af nye biler peger i retning af en kraftig forbrugsopgang, og den må jo ses på baggrund af de stigende indkomster, den stigende beskæftigelse og den stabile prisudvikling.

Udviklingen i det påbegyndte boligbyggeri viser, at der også på det område er indtrådt en ret kraftig vækst i aktiviteten. Allerede i fjerde kvartal sidste år lå det påbegyndte boligbyggeri på et relativt højt niveau, og denne tendens har holdt sig i begyndelsen af i år. I forhold til første kvartal 1968 er påbegyndelserne i byområderne øget med 45 pct., og det opsving, der kom i gang i parcelhusbyggeriet i slutningen af 1968, synes at være fortsat.

For industriinvesteringerne tyder de oplysninger, vi har i konjunkturbarometret, på, at der er et opsving under udvikling. Endnu synes påbegyndelserne af nyt erhvervsbyggeri at være præget af betydelig stabilitet; derimod har importen af maskiner siden sidste efterår været inde i en stærk vækst.

Hele denne opdrift i den indre efterspørgsel har sammen med væksten i industrieksporten medført en hurtig stigning i produktion og beskæftigelse.

Ledigheden lå ganske vist endnu i første kvartal på et relativt højt niveau, men billedet har her været noget påvirket af ugunstige vejrforhold. I den seneste tid er

ledigheden faldet kraftigt, og den er nu væsentligt lavere end for et år siden. Hertil kommer, at der efter alt at dømme har været en betydelig forøgelse af arbejdsstyrken i byerhvervene, så at der sideløbende med faldet i antallet af ledige har været en mærkbar stigning i beskæftigelsen i byerhvervene. Det bekræftes også af de oplysninger, vi har om udviklingen i industriens beskæftigelse. Den stærke vækst i importen i årets første 3 måneder vidner også om kraftig opgangstendens i den indre økonomi.

Der er efter regeringens opfattelse ikke tvivl om, at det opsving i den indre økonomi, der altså er under udvikling, rummer en fare for, at den samlede efterspørgsel vil blive for stærk. Det indebærer en åbenlys risiko for, at udviklingen af eksporten hæmmes, at importen stiger stærkere end ønskeligt, og at der på ny bliver tale om opgang i priser og omkostninger. Selv under roligere forhold ville en udvikling af denne karakter have krævet en tilpasning af den økonomiske politik, men ikke mindst i den nuværende situation må det forekomme helt uforsvarligt at styre ind i en sådan risiko.

I den sammenhæng må jeg også fremhæve, at det alt taget i betragtning må være det rigtigste at gribe ind med forholdsvis moderate indgreb nu fremfor at skulle gennemføre en mere omfattende stramning senere, når efterspørgselspresset for alvor har gjort sig gældende. Man ville da stå over for en betydelig fare for et direkte tilbageslag i produktion og beskæftigelse. Nu skulle vi derimod have gode muligheder for, at det mere rolige forløb i den indre aktivitet vil skabe plads for en stærkere fremgang i produktion og beskæftigelse i eksportindustrien.

De forholdsregler, der vil blive iværksat med henblik på at sikre en rolig udvikling i den indre økonomi, falder i 4 grupper. For det første er der den række finanspolitiske forholdsregler, som finansministeren vil gøre nærmere rede for. Jeg skal om dem kun nævne, at de omfatter afgiftsforhøjelser svarende til ca. 1 pct. af det private forbrug, forhøjelser af en række takster, begrænsninger af statens udgiftsbevillinger og personale, som skulle medføre besparelser i indværende finansår på henvend 1 pct. af statsudgifterne, og endelig udskrivning af et nyt